

Nieuwsbrief nr.03 03 mei 2020

Stas Szamrowicz

Nederland dit jaar 75 jaar vrij

Voorwoord van de voorzitter

In dit nummer:

Voorwoord van de voorzitter.	1
Bestuur update	2
Monument in Terneuzen van Stanislaw Maczek	3
75 Jaar Vrijheid	
Herdenkingen afgelast	
President Polen en onze koning in Breda tijdens herdenking 75 jaar vrij.	4
Opening Maczek Memorial Breda verzet i.v.m. Corona wereld pandemie.	
Herdenking Kapelsche Veer in januari 2020.	5
Lintje voor ons bestuurslid	
Poolse nazaten richten stichting voor Poolse bevrijders op.	6

Voor U ligt alweer de 1^e nieuwsbrief van de Vereniging 1^e Poolse Pantserdivisie NL van dit jaar.

We zitten nu in een ernstige crisisperiode, enkele herdenkingen gaan daardoor reeds niet door, maar we willen U toch op de hoogte houden van enkele ontwikkelingen en activiteiten die al onze leden interessant vinden.

BESTUURSUPDATE:

Tijdens de Algemene Leden Vergadering van 8 december 2019 hebben Bolek Krzeszewski, Frans Olejek en Albert Bugaj aangegeven eigenlijk te willen stoppen met hun werkzaamheden in de resp. functie als voorzitter, secretaris en beheerder website van onze vereniging. Hierbij willen we jullie dan ook op de hoogte stellen van de huidige ontwikkelingen op dit gebied.

Vacature voorzitter:

Zoals reeds bekend is Bolek gestopt als voorzitter van onze vereniging. Bolek is al bestuurslid vanaf de oprichting in juli 2002 en sinds 2008 voorzitter. Bolek heeft wel aangegeven in ons bestuur te blijven als vertegenwoordiger van onze vereniging binnen het Bestuur van het Generaal Maczek Memorial. Op laatst gehouden ledenvergadering hebben zich helaas geen leden aangemeld die interesse hebben

deze functie te willen gaan vervullen. Om onze vereniging niet geheel stuurloos te laten geraken, heb ik aangegeven beschikbaar te zijn als voorzitter totdat we een nieuwe kandidaat gevonden hebben. Onze voorkeur gaat uit, kijkende naar de toekomst, naar een jongere voorzitter.

Omdat ik reeds jaren de contactpersoon ben voor de Poolse autoriteiten zoals Poolse Ambassade, 11^e Lubuska Pantser Cavalerie Divisie en Veteranenzaken, vond ik, dat ik de verantwoordelijkheid voorlopig op me moest nemen.

Vacature secretaris:

Frans Olejek, al secretaris sinds de oprichting in 2002, heeft ook aangegeven te willen stoppen als secretaris. Tot nu toe hebben zich echter nog geen kandidaten aangemeld die interesse hebben deze belangrijke functie te willen overnemen. Om de vereniging niet in de problemen te laten geraken en het contact van leden of derden met onze vereniging te blijven waarborgen, heeft Frans vanuit verenigingsbelang aangegeven zijn secretariaat werkzaamheden te blijven uitvoeren totdat zich een nieuwe secretaris heeft aangemeld. Wij stellen dit als bestuur zeer op prijs.

Vacature beheer website:

Albert Bugaj is sinds 2016 bestuurslid met in zijn portefeuille het beheer van de website en het uitgeven van de nieuwsbrieven. Het up to date houden van onze huidige website kost veel tijd.

Omdat Albert ook nog bij het Maczek Museum werkzaamheden doet, heeft hij aangegeven te willen stoppen als bestuurslid, maar wel beschikbaar te blijven voor hand en spandiensten bij onze herdenkingen en herdenkingen elders te blijven bezoeken. Jan Dombek heeft op de ledenvergadering aangegeven dat hij interesse heeft deze functie te willen vervullen. Om goed ingewerkt te geraken en het programma te leren doen Albert en Jan samen de website tot maart 2021. Na de herdenkingen wordt dit geëvalueerd.

Op het moment dat Jan, na onderling overleg, aangeeft deze bestuursfunctie op zich te willen gaan nemen, wordt Jan door het bestuur voorgedragen als kandidaat om deze vacature op te gaan vullen.

Interessante informatie:

- Lid worden :
076-541504
- Bezoek ook onze Facebook
- Maczek memorial
- Wall of Fame

Volgens onze statuten kan alleen op een Ledenvergadering de benoeming tot bestuurslid door de leden officieel worden bekrachtigd. De Wall of Fame kunt u niet meer vinden op de huidige website. De Wall of Fame komt op een nieuwe site die Bert gaat ontwikkelen en die gelinkt gaat worden met de huidige website.

Versterking bestuur:

Maikel Salewicz, zoon van Wadec Salewicz heeft aangegeven ons bestuur dit jaar te willen gaan versterken wat wij op prijs stellen. Maikel zal de komende tijd meelopen met het bestuur en zal worden ingezet op gebieden waar hij voor onze vereniging nuttig kan zijn.

Dit kan zijn bij het assisteren van de webmaster en penningmeester en bij de organisatie van de herdenkingen. Over een aantal maanden gaan we dit samen evalueren en gaan we bezien of dit een vervolg gaat krijgen in de vorm van een functie als bestuurslid.

Een aantal bestuursleden zijn reeds vanaf de oprichtingsdatum (juli 2002), bestuurslid en sommige zijn de 70 al gepasseerd. Daardoor is het eigenlijk wenselijk dat jongere leden ons bestuur willen komen aanvullen en/of versterken. willen komen aanvullen en/of versterken.

Mocht u als lid van onze vereniging interesse hebben of kent u eventueel iemand die hier interesse in heeft om ons bestuur te komen versterken, dan kunt u contact opnemen met onze secretaris. Gezien de leeftijd van de meeste bestuursleden zijn jongere geïnteresseerden van harte welkom.

Hulp bij herdenkingen:

Al jaren zijn de aanwezige autoriteiten en toeschouwers zeer tevreden over de wijze waarop wij onze herdenkingen in Oosterhout en op het Pools Militair Ereveld uitvoeren. Elk jaar werden onze herdenkingen drukker bezocht en uiteraard met de 75ste herdenking als hoogtepunt.

Om de wijze zoals wij de herdenkingen voor ogen hebben, goed te kunnen blijven uitvoeren zijn wij op zoek naar belangstellenden die hand en spandiensten op die dag willen verrichten. We denken hierbij we aan het ontvangen van gasten op het ereveld en het toewijzen van plaatsen, hulp bij de bloemleggingen en hulp bij het voor de herdenking gereed maken van het ereveld.

Heeft u interesse of kent u iemand die mogelijk interesse heeft, neem dan contact op met Stas Szamrowicz :
(06-31967599 of stasine@ziggo.nl)

Voorzitter
Stas Szamrowicz

Vertrekkende bestuursleden

Bolek Krzeszewski

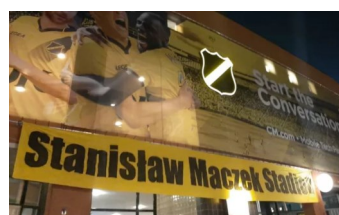

Albert Bugaj

Frans Olejek

NAC eert Poolse bevrijders in het Stanislaw Maczek Stadion

29 oktober 2019, is het op de kop af 75 jaar geleden dat Breda werd bevrijd door de Eerste Poolse Pantserdivisie onder leiding van generaal Stanislaw Maczek. Het Rat Verlegh Stadion is daarom voor het bekerduel NAC - FC Emmen eenmalig omgedoopt tot het Stanislaw Maczek Stadion. Rond het bekerduel NAC - FC Emmen staat de Bredase club uitgebreid stil bij de bevrijding. Nabestaanden van twee Poolse soldaten die hebben gestreden voor de vrijheid van Breda, Jack Sutarzewicz en Michel Lessmann, verrichten dinsdagavond de aftrap. Terwijl supportersgroep Breda Loco's als eerbetoon aan de helden uit Polen een speciaal doek heeft vervaardigd met daarop meer dan driehonderd namen van strijders die zijn gesneuveld tijdens de Bredase bevrijding. Vele vrijwilligers in voorbereiding op de wedstrijd van vanavond. Een megadoek met daarop een enorm eerbetoon aan de Poolse Bevrijders. Ruim 300 namen van gesneuvelde strijders. Vandaag zeggen wij ***Dziekujemy Wam Polacy.***

Monument Stanislaw Maczek in Terneuzen

Marcin Czepelak
Poolse ambassadeur

Het idee is niet zomaar geboren. Het vloeit voort uit een aanbod van de Poolse ambassadeur in Nederland, Marcin Czepelak. In Terneuzen vond 31 augustus vorig jaar de landelijke start van de viering van 75 jaar vrijheid

plaats. Rond die tijd kwam Czepelak met zijn voorstel een standbeeld van generaal Maczek aan de stad te schenken. Terneuzens burgemeester Jan Lonink spreekt van een 'mooi en genereus gebaar'. De inzet van Polen bij de bevrijding

Van Oost-Zeeuws-Vlaanderen in 1944 verdient volgens hem blijvende aandacht. Met name in Axel is daar ook al jaren sprake van, waarbij een hoofdrol is weggelegd voor de Poolse commandant Zdzislaw Szydlowski.

Boek 75 jaar vrijheid

Wadec Salewicz

Nationaal Comité 4 en 5 mei heeft uiteraard door het coronavirus de Nationale Herdenking op 4 mei en de Nationale Viering van de Bevrijding 5 mei aangepast. De campagne, waaraan ik ook heb meegewerkt, zou begin april starten en duren tot en met 5 mei 2020: de Maand van de vrijheid. Dit kan uiteraard niet doorgaan. Onderzocht wordt of een deel van de geplande lustrumvieringen verplaatst worden naar later dit jaar. Het comité onderzoekt momenteel wat een goede manier en een juist moment is om de campagne onder de aandacht te brengen.

De foto's van de deelnemers en de (familie-) verhalen vormen de kern van de campagne. Van deze foto's en verhalen is een boek gemaakt.

Mijn verhaal en foto staan ook in het **Boek 75 jaar vrijheid**. Het is een boek met schitterende portretten en zeer indrukwekkende verhalen.

Dit boek is te koop in de boekhandel.

Alle verhalen zijn vanaf 2 april te lezen op de website vrijheid.nl.

Een aantal verhalen wordt breder verspreid; bijvoorbeeld via sociale media en tijdschriften. Ik ben een van de 75 personen die uitgekozen zijn om hieraan mee te werken.

Wadec Salewicz (nummer 74 in het boek)

Bestuurslid 1^e Poolse Pantserdivisie Nederland

Veel herdenkingen gaan niet door vanwege de lockdown.

Het openbare leven zal nog tot zeker tot 1 juni voor een groot deel of zelfs helemaal platliggen. Alle evenementen en samenkomsten tot die datum zijn door het kabinet geschrapt. Het betekent dat er in het jaar van 75 jaar bevrijding geen openbare dodenherdenkingen en Bevrijdingsfestivals zullen zijn. Tot juni zijn er geen kerkdiensten en het uitspelen van de eredivisie wordt het nagevoel onmogelijk.

Door ruim twee maanden van tevoren alle evenementen af te gelasten, wil het kabinet organisatoren duidelijkheid geven.

Zo heeft onze vereniging al van diverse organisatoren van plaatselijke herdenkingen in Nederland en België annuleringen gekregen. Hopelijk dat onze herdenking in oktober dit jaar wel door ons georganiseerd kan worden

Bestuur lid Adrian Stopa en echtgenote onderscheiden

Proficiat en dank aan Adrian en Krystyna Stopa voor hun lange termijn sociale activiteiten (vooral in de vereniging van de *1^e Poolse Pantser Divisie Nederland van Gen. Stanislaw Maczek*).

Herdenking in Breda groots opgezet met bezoek president Polen en Koning Willem Alexander

BREDA - De Grote Markt in Breda was dinsdag 29 oktober aan het eind van de middag helemaal volgestroomd met mensen, die het slot van de herdenking van 75 jaar bevrijding van de stad wilden bijwonen. Op de Markt waren onder anderen koning Willem-Alexander en de Poolse president Duda aanwezig. Vanaf vier uur dinsdagmiddag was er een programma met dans en muziek. Vanaf vijf uur waren ook koning Willem-Alexander en de Poolse

president aanwezig. Zij keken en luisterden onder meer naar de Poolse militaire kapel die voorbij marcheerde. "We eren vandaag onze Poolse bevrijders", zei de vorst in een toespraak. "Breda houdt van jullie, Nederland houdt van jullie. We dragen de herinnering van jullie strijd mee in onze harten. Die bond kan niet verbroken worden." Onder het publiek dat naar de speech van de koning luisterde, waren ook enkele oud-strijders aanwezig. De toespraak van de koning

was in het Engels, op een klein stukje na. Aan het einde haalde de koning het Bredase Volkslied aan.

*Ons eigen fier Breda
Breda vooruit, de klokken
luiden Breda gij blijft de
schoonste stad van het zuiden*

Maczek Memorial Breda, opening verzet

De opening van het Maczek Memorial Breda aan de Ettensebaan in Breda op 31 maart gaat niet door.

Donderdag 12 maart heeft de Nederlandse regering besloten om alle evenementen boven de 100 personen te verbieden. Het bestuur van het Maczek Memorial Breda heeft vervolgens besloten om zowel de opening van het Memorial op 31 maart als het vrijheidscollege van Dieu-

wertje Blok op 1 april niet door te laten gaan.

De officiële opening zal worden verschoven naar de maand oktober 2020. Een datum hiervoor zal later worden vastgesteld.

Naast het Pools Militair Ereveld in Breda wordt het Maczek Memorial Breda ontwikkeld. Dit memorial biedt ruimte voor erkenning en herdenking van de bijdrage die de Poolse strijders

hebben geleverd aan de bevrijding van grote delen van Nederland. Zo komt er een informatie- en documentatiecentrum, een auditorium en een ruimte voor bezinning. Ook biedt het memorial een thuisbasis voor het Maczek Museum met een permanente tentoonstelling.

Opening gepland

31 maart 2020

Wordt donateur of
Ambassadeur van het
Memorial

Duizenden Poolse stenen liggen klaar in Breda, kunstenaar

BREDA - Tomasz Tomaszewski aait met zijn rechterhand over de stapel stenen die in een Bredaas plantsoen staat opgestapeld. De Poolse kunstenaar is al een paar dagen in Breda, de stenen zijn dinsdagochtend aangekomen. Tomasz gaat er een kunstwerk mee bouwen over de bevrijding van de stad in oktober 1944. Wie Tomasz' vingers volgt, ziet het patroon dat hij in Polen in de stenen heeft laten hakken. Elke steen is een puzzelstukje. Als ze allemaal op hun plaats liggen, zie je een weg waarin het [spoor van een tank](#) is achtergebleven.

Cromwelltank

Op internet heeft Tomasz uitgezocht hoe het spoor eruitzag van de Britse Cromwelltank. Dat was de tank waarmee generaal Maczek, als aanvoerder van de eerste Poolse pantserdivisie, in 1944 Breda binnenreed. Het tankspoor moet eind oktober klaar zijn als in Breda de bevrijding wordt gevierd. Omdat Breda door de Eerste Poolse Pantserdivisie is bevrijd, krijgt die herdenking een Pools tintje.

Bezochte herdenking in januari Kapelsche Veer.

Indrukwekkende herdenking Veldslag Kapelsche Veer.

De bestuurleden S.Szamrowicz, W.Salewicz en F.Olejek waren 31 januari aanwezig daar op de koude en winderige dijk op de Veerweg. Hoge militairen, ambassadeurs uit Canada, Polen, België, Noorwegen, Engeland en Nederland waren die dag ook aanwezig, om de Slag van het Kapelsche Veer te herdenken.

De Strijd om Kapelsche Veer was een in de winter van 1944-1945 gevoerd gevecht om Kapelsche Veer, een Duits bruggenhoofd ten zuiden van de Bergsche Maas, bij het Noord-Brabantse dorp Capelle. Deze geheel overbodige strijd duurde vijf weken en kostte in totaal ongeveer 1200 man aan militaire verliezen: gesneuvelden, gewonden, vermisten en krijgsgevangenen. De strijd kenmerkte zich door bloedige gevechtsacties onder barre

omstandigheden van beide kanten. De gevechtshandelingen werden gestaakt toen van Duitse zijde, na een commandowisseling, bevel uitging het bruggenhoofd te ontruimen.

Op oudejaarsdag 1944 en 7 januari 1945 bestormden ze het vlakke poldergebied. Maar beide aanvallen werden in bloed gesmoord. De Polen betaalden er een hoge prijs voor in mensenlevens, gewonden, vermisten en krijgsgevangenen. vesting werd.

Lid in de Orde van Oranje Nassau

Na bijna een jaar van voorbereiding, wat natuurlijk in het striktste geheim moest gebeuren, is het gelukkig gelukt. Het heeft de koning behaagd, om ons mede bestuurslid Wadec Salewicz te onderscheiden met een koninklijk lintje.

Hieronder het bericht wat de burgemeester van Oosthout op vrijdag 24 April geplaatst heeft op de website van de gemeente.

De heer W.J.M. Salewicz te Oosterhout, Lid in de Orde van Oranje-Nassau. Wadec Salewicz (74) was als tamboermaître ruim twintig jaar – van 1970 tot 1992 – het boegbeeld van Show- en Drumband Excelsior in Oosterhout.

In Oosterhout organiseerde Excelsior jarenlang de grootste niet-militaire taptoe van Nederland: Taptoe Exbando. De organisatorische inzet van Salewicz was hierbij van onschatbare waarde. Hij was erg begaan met de ontwikkeling van de ca. 60 jeugdleden, waarvan hij groepsleider was. Sinds 1980 is hij nadrukkelijk betrokken bij de jaarlijkse herdenkingen op het Pools Ereveld in Oosterhout. Eerst als ondersteuner van zijn vader en sinds 2007 als bestuurslid van de Vereniging 1e Poolse Pantser Divisie. Voor die vereniging verricht hij het hele jaar door ook allerlei andere werkzaamheden. Sinds 2009 is hij verder als vrijwilliger actief voor het Generaal

Hij verzorgt met regelmaat lezingen, filmvoorstellingen, exposities en schoolprojecten waarin hij de inzet van de Poolse troepen bij de bevrijding van Europa en in het bijzonder Nederland verduidelijkt en de dankbare herinnering aan die inzet levend houdt.

Wij feliciteren Wadec van harte met deze zeer verdiende onderscheiding.

Het bestuur van Vereniging 1e Poolse Pantserdivisie Nederland feliciteert hierbij hun mede bestuurslid van harte.

Wadec Salewicz

Vereniging 1e Poolse Pantser Divisie Nederland

Secretariaat
Biezenstraat 5
4824ZJ Breda

Telefoon: 076-5415041
E-mail: f.olejek@ziggo.nl
info@vereniging-1epoolsepantserdivisie-nederland.nl
www.facebook.com/1e-Poolse-Pantserdivisie-Nederland-

Bezoek ons web

www.vereniging-1epoolsepantserdivisie-nederland.nl

Het doel van de vereniging is:

- *Het behouden van de herinnering aan de eerste Poolse Pantserdivisie en het organiseren van herdenkingen voor de gevallen Poolse militairen tijdens de bevrijding van Nederland.
 - *Bewaken en verbreiden van de herinnering van de eerste Poolse Pantserdivisie door onder anderen publiciteit.
 - *Het vertegenwoordigen van de eerste Poolse Pantserdivisie bij betrekkingen en festiviteiten naar buiten.
 - *Steun te verlenen aan het Maczekmuseum bij de bewaking van historische voorwerpen en archieven.
 - *Het zorgdragen van het Poolse vaandel.
- Nog meer doelstellingen van onze vereniging kunt u vinden op onze website.

Voor Uwe en Onze Vrijheid

Hengelose broers richten Stichting Herinnering Poolse Bevrijders op

Fabian Daniluk een van de twee broers

"De Polen hebben naast de Amerikanen, Engelsen en Canadezen een grote rol gespeeld in de bevrijding van Nederland", vertellen Fabian en Richard Daniluk, oprichters van de Stichting Herinnering Poolse Bevrijders. Zij willen hiermee de Poolse bevrijders, waaronder hun vader, blijven herdenken.

Vader Daniluk trok met de Eerste Poolse Pantserdivisie van Frankrijk naar Noord-Nederland. Verschillende West-Europese steden werden onder andere door de Polen bevrijd. "Mijn vader zag op zijn zeventiende zijn vader vermoord worden. Die zat in het verzet", vertelt Fabian. "Hij wilde wat voor hem terugdoen en ging het leger in."

Verschrikking

Over de oorlog werd weinig gesproken bij de familie Daniluk. Wel vertelde hun vader af en toe een heftige gebeurtenis. Bijvoorbeeld over dat hij twee weken lang heeft overleefd op boter en dat de Polen met tanks over de Duitse soldaten heenreden. "Ik denk dat hij dat vertelde om ons te laten zien wat voor verschrikking het was", zegt Richard.

Erkenning voor inzet Poolse soldaten

62 jaar na dato kregen de Poolse soldaten erkenning voor hun daden. Op 31 mei 2006 ontvingen de Polen een onderscheiding, uitgereikt door Koningin Beatrix. "Pa was niet zo bezig met dat soort dingen. Ik denk dat hij het liefst het allemaal achter zich wilde laten." Wel denken de broers dat hun vader trots was geweest. "Natuurlijk was het mooi geweest als hij deze onderscheiding ook had kunnen ontvangen."

Op zoek naar sponsors

De stichting staat nog in de kinderschoenen. Er wordt hard gezocht naar sponsors en iemand die een website wil maken. "Maar ik heb er alle vertrouwen in. Mijn broers en ik gaan er in ieder geval voor zorgen dat de Polen zullen blijven worden herdacht", besluit Fabian vastberaden. Weest als hij deze onderscheiding ook had kunnen ontvangen."

Logo van de vereniging

<https://www.facebook.com/herinneringpoolsebevrijders.nl/>